

ความสามารถในการใช้ชุดฝึกกิจกรรมการแต่งกายเพื่อพัฒนาทักษะการช่วยเหลือตนเองใน
ชีวิตประจำวันของเด็กที่มีความบกพร่องทางด้านสติปัญญา

จิราภรณ์ ร้ายสูงเนิน และกาญจนา อุปสาร
มหาวิทยาลัยการจัดการและเทคโนโลยีอีสเทิร์น

บทคัดย่อ

การวิจัยกึ่งทดลองนี้ศึกษาความสามารถในการใช้ชุดฝึกกิจกรรมการแต่งกายเพื่อพัฒนาทักษะการช่วยเหลือตนเองในชีวิตประจำวันของเด็กที่มีความบกพร่องทางด้านสติปัญญา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาเป็นนักเรียนอายุระหว่าง 6-10 ปี กำลังศึกษาอยู่ในระดับเตรียมความพร้อม ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขต 10 จังหวัดอุบลราชธานี เครื่องมือวิจัยได้แก่ ชุดกิจกรรมการแต่งกาย 24 กิจกรรม และแบบประเมินความสามารถด้านการแต่งกาย ผลการวิจัย พบว่า ความสามารถในการช่วยเหลือตนเองด้านการแต่งกายของเด็กที่มีความบกพร่องทาง สติปัญญา ก่อนการใช้ชุดกิจกรรมการแต่งกายอยู่ในระดับต้องปรับปรุงหลังการใช้ชุดกิจกรรมการแต่งกายเด็กที่มีความบกพร่องทาง สติปัญญา มีความสามารถในการช่วยเหลือตนเองด้านการแต่ง กายอยู่ในระดับดีมาก นอกจากนี้ หลังการใช้ชุดกิจกรรมการแต่งกายทำให้เด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ความสามารถในการช่วยเหลือตนเองด้านการแต่งกายโดยรวมสูงกว่าก่อนการใช้ชุดกิจกรรมการ การแต่งกายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01

ความสำคัญ : ชุดกิจกรรมการแต่งกาย และทักษะการช่วยเหลือตนเอง

Clothing Training Kits Usage Ability to Support Self-Help Skill of the Children Daily-Life, Who are Intellectual Disability

Abstract

This quasi-experimental research aims to study clothing training kits usage ability to support self-health skill of the children daily-life, who are intellectual disability. The sample in this study were the children, 6-10 years of age who are studying in special education center, area 10, Ubon Ratchathani province. The research tool are 24 of clothing activity sets, and dressing ability assessment forms. The findings revealed that self-help ability in dressing of intellectual disability children before using clothing activity sets, is higher level than after using clothing activity sets. Moreover, after using clothing activity sets, intellectual disability children contributed significantly on self-help ability in dressing at higher level (Sig .01).

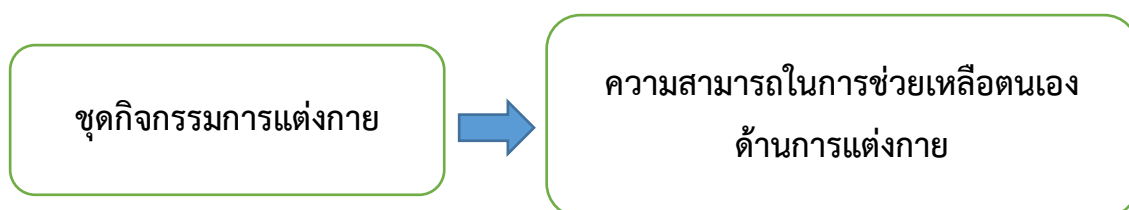
Keywords: Clothing Training Kits Usage Ability and Support Self-Help Skill

1) บทนำ

กระทรวงศึกษาธิการได้ตระหนักถึงความสำคัญและสิทธิของคนพิการ ในการรับบริการทางการศึกษาตามมาตรา 10 วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติ การจัดการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ พระราชบัญญัติการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการ พ.ศ. 2551 และ (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2556 ซึ่งชี้ชัดว่าการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการมีลักษณะเฉพาะแตกต่างจากการจัดการศึกษา สำหรับบุคคลทั่วไป จึงจำเป็นต้องจัดให้คนพิการมีสิทธิและโอกาสได้รับการบริการและ ความช่วยเหลือทางการศึกษาเป็นพิเศษตั้งแต่แรกเกิดหรือพบความพิการ ดังนั้น เพื่อให้ การบริการ และการให้ความช่วยเหลือแก่คนพิการในด้านการศึกษาเป็นไปอย่างทั่วถึง ทุก ระบบ และทุกระดับการศึกษา ดังที่มาตรา 5 กำหนดให้คนพิการมีสิทธิได้รับการศึกษา 3 ประการ คือ (1) ได้รับการศึกษาโดยไม่เสียค่าใช้จ่ายตั้งแต่แรกเกิดหรือพบความพิการจน ตลอดชีวิตพร้อมทั้งได้รับ เทคโนโลยี สิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการและความช่วยเหลือ อื่นใดทางการศึกษา (2) เลือกรับบริการทางการศึกษา สถานศึกษา ระบบและรูปแบบการศึกษา โดยคำนึงถึงความสามารถ ความสนใจ ความถนัดและความต้องการจำเป็นพิเศษ ของบุคคลนั้น และ (3) ได้รับการศึกษาที่มีมาตรฐานและ ประกันคุณภาพการศึกษารวมทั้ง การจัดหลักสูตรกระบวนการเรียนรู้ การทดสอบทางการศึกษาที่เหมาะสมสอดคล้องกับ ความต้องการจำเป็นพิเศษของคนพิการแต่ละประเภทและบุคคล (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546)

ความสามารถในการช่วยเหลือตนเอง เป็นทักษะที่สำคัญอีกทักษะหนึ่งของนักเรียน ที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา เพราะเป็นความสามารถที่พัฒนาผสมผสานจากทักษะ กล้ามเนื้อมัดใหญ่ และทักษะกล้ามเนื้อเล็ก เพื่อทำกิจกรรมต่าง ๆ ที่จะทำให้นักเรียน สามารถทำกิจวัตรประจำวันได้ด้วยตนเอง สามารถดูแลตนเอง มีความภูมิใจในความสามารถและเกิดความเคยชินติดตัวนำไปใช้ใน ชีวิตประจำวันโดยไม่ต้องเป็นภาระกับผู้อื่นในครอบครัวและสังคมมากเกินไป (มูลนิธิช่วยคนปัญญา อ่อนแห่งประเทศไทยในพระบรมราชินูปถัมภ์, 2545, หน้า 1) สำหรับเด็กบกพร่องทางสติปัญญานั้น การช่วยเหลือตนเองด้านการแต่งกายเป็นสิ่งจำเป็น เพราะเป็นการเรียนรู้จากประสบการณ์ในชีวิตประจำวัน ที่เด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาจะต้องเรียนรู้และจัดกระทำด้วยตนเองเพื่อไม่ เป็นภาระของผู้อื่น เพราะในชีวิตประจำวันมนุษย์เราต้องสวมใส่เสื้อผ้าเพื่อความสะดวกสบายเรียบร้อย ดังนั้นการที่จะเรียนรู้ฝึกฝนในด้านการแต่งกายจึงเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา

สำหรับเด็กบกพร่องทางสติปัญญานั้น การช่วยเหลือตนเองด้านการแต่งกายเป็นสิ่งจำเป็น เพราะการเรียนรู้จากประสบการณ์ในชีวิตประจำวัน เด็กที่บกพร่องทางสติปัญญาจะต้องเรียนรู้และจะ กระทำด้วยตนเองเพื่อไม่เป็นที่ภาระของผู้อื่น เพราะในชีวิตประจำวันมนุษย์เราต้องสวมใส่เสื้อผ้าเพื่อ ความสะดวกสบายเรียบร้อย ดังนั้นการที่จะเรียนรู้ฝึกฝนในด้านการแต่งกายจึงเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ในการสอนทักษะการช่วยเหลือตนเอง ด้านการแต่งกายสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญานั้น ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะพัฒนาความสามารถการช่วยเหลือ ตนเอง ด้านการแต่งกายโดยใช้ชุดกิจกรรมการสอนการแต่งกาย ที่จัดทำขึ้นเพื่อให้เด็กนักเรียนที่ศูนย์ การศึกษาพิเศษ เขตการศึกษา 10 จังหวัดอุบลราชธานีที่มีความบกพร่องทางสติปัญญามี ความสามารถที่จะช่วยเหลือตนเอง ในการแต่งกายด้วยตนเอง สามารถดำรงชีวิตประจำวันอย่างมี ความสุข และมีความพร้อมที่จะพัฒนาตนเองในด้านอื่นๆตามศักยภาพของตนเอง โดยไม่เป็นที่ภาระต่อ บุคคลอื่น

ภาพประกอบที่ 1 กรอบแนวคิดวิจัย

2) วัตถุประสงค์วิจัย

1) เพื่อศึกษาความสามารถในการช่วยเหลือตนเองด้านการแต่งกายของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาที่ได้รับการฝึกโดยใช้ชุดกิจกรรมการแต่งกาย

2) เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการช่วยเหลือตนเองด้านการแต่งกายของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ก่อนและหลังการฝึกโดยใช้ชุดกิจกรรมการแต่งกาย

3) วิธีดำเนินการวิจัย

3.1) ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยเป็นนักเรียนอายุระหว่าง 6 – 10 ปีที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ระดับเรียนได้ที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับชั้นเตรียมความพร้อมศูนย์การศึกษาพิเศษเขต 10 จังหวัดอุบลราชธานี จำนวน 30 คน

กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาเป็นนักเรียนอายุระหว่าง 6-10 ปีที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ระดับเรียนได้ที่มีระดับเชาวน์ปัญญา 50 – 70 ที่มีพัฒนาการทักษะการช่วยเหลือตนเองด้านการแต่งกายล่าช้าที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับเตรียมความพร้อม ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขต 10 จังหวัดอุบลราชธานี ปีการศึกษา 2565 โดยวิธีเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) จำนวน 10 คน โดยมีวิธีเลือกกลุ่มตัวอย่างดังนี้

1. ประเมินความสามารถพื้นฐานการช่วยเหลือตนเองด้านการแต่งกายของนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ทั้ง 30 คน
2. เรียงลำดับคะแนนผลการประเมินความสามารถการช่วยเหลือตนเองด้านการแต่งกายจากคะแนนมากไปหาน้อย
3. คัดเลือกนักเรียนที่มีคะแนนประเมินความสามารถการช่วยเหลือตนเองด้านการแต่งกายจากน้อยที่สุดขึ้นไป 10 อันดับเป็นกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการทดลอง

3.2) เครื่องมือวิจัย

ผู้วิจัยมีขั้นตอนในการสร้างและตรวจสอบคุณภาพของเครื่องมือดังนี้

1. ชุดกิจกรรมการแต่งกาย 24 กิจกรรม มีขั้นตอนในการสร้างและการตรวจสอบคุณภาพ ตามที่ผู้วิจัยได้คำนึงถึงกลุ่มตัวอย่างเป็นหลัก โดยพยายามสร้างกิจกรรมให้สอดคล้องเหมาะสมกับ วุฒิภาวะ ระดับความรู้ ความสามารถและความสนใจของเด็กเป็นสำคัญ ดังนี้

.1 ศึกษาเอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดทำชุดกิจกรรมการแต่งกายโด หลักการวิเคราะห์งานมาใช้ในการสร้างชุดกิจกรรมการแต่งกายจำนวน 24 ชุดกิจกรรม

1.2 นำชุดกิจกรรมการแต่งกายไปให้ผู้เชี่ยวชาญที่มีประสบการณ์และความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการสอนเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา จำนวน 3 ท่านโดยการหาค่า IOC ของผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน เพื่อตรวจสอบคุณภาพและความเที่ยงตรงของเนื้อหาความสอดคล้องในการดำเนินกิจกรรมและสื่อการเรียนการสอนแล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่อง

1.3 ทำการปรับปรุงแก้ไข แผนการจัดกิจกรรมตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ

1.4 นำชุดกิจกรรมที่ทำการปรับปรุงตามผู้เชี่ยวชาญไป try-out กับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาของเตรียมความพร้อม ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขต 10 คัดเลือกนักเรียนที่มีความสามารถด้านการแต่งกายล่าช้า

1.5 นำผลจากการ try – out มาปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติม

1.6 นำชุดกิจกรรมการแต่งกายทั้ง 24 ชุด ไปทดลองกับนักเรียนกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ชั้นเตรียมความพร้อม ภาคเรียนที่1ปีการศึกษา 2565 ของโรงเรียน ศูนย์การศึกษาพิเศษ เขต 10 จังหวัดอุบลราชธานี อุบลราชธานี จำนวน10คนประเมินความสามารถการช่วยเหลือตนเองด้านการแต่งกาย

2.1 ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างแบบประเมินความสามารถการช่วยเหลือตนเองด้านการแต่งกายโดยใช้หลักการวิเคราะห์งาน

2.2 สร้างแบบประเมินความสามารถการช่วยเหลือตนเองด้านการแต่งกายเป็นแบบรายการที่มีระดับการปฏิบัติ 3 ระดับคือ ปฏิบัติได้ ปฏิบัติได้บ้าง และปฏิบัติไม่ได้

โดย ทำได้ น้ำหนักคะแนนได้เท่ากับ 2 คะแนน

ทำได้บ้าง น้ำหนักคะแนนได้เท่ากับ 1 คะแนน

ทำไม่ได้ น้ำหนักคะแนนได้เท่ากับ 0 คะแนน

โดยแยกแบบประเมินแต่ละเพศเป็น 2 รายการ คือ การสวมเสื้อผ่าหน้ามีกระดุมและการสวมกางเกงมีซิปลและตะขอ หรือการสวมกระโปรงมีซิปลและตะขอเครื่องแต่งกายแต่ละชิ้นมีรายการที่ต้องประเมิน แต่ละเพศจึงมีรายการที่ต้องประเมิน 24 รายการ

เกณฑ์การประเมินความสามารถในการแต่งกายของคะแนนเต็ม 48 เป็นดังนี้

38.4 คะแนนขึ้นไปหมายถึงมีความสามารถในระดับดีมาก

33.6 – 38.3 คะแนนหมายถึงมีความสามารถในระดับดี

28.8 – 33.5 คะแนนหมายถึงมีความสามารถในระดับปานกลาง

24.0 – 28.7 คะแนนหมายถึงมีความสามารถระดับพอใช้

ต่ำกว่า23.9 คะแนนหมายถึงมีความสามารถระดับต้องปรับปรุง

เกณฑ์การประเมินความสามารถในการแต่งกายเป็นรายพฤติกรรม ของคะแนนเต็ม2 เป็นดังนี้

1.6 คะแนนขึ้นไปหมายถึงมีความสามารถในระดับดีมาก

1.4 – 1.5 คะแนน หมายถึง มีความสามารถในระดับดี

1.2 – 1.3 คะแนน หมายถึง มีความสามารถในระดับปานกลาง

1.0 – 1.1 คะแนน หมายถึง มีความสามารถระดับพอใช้

ต่ำกว่า0.9 คะแนน หมายถึง มีความสามารถระดับต้องปรับปรุง

2.3 นำแบบประเมินความสามารถด้านการแต่งกายที่ได้ไปให้ผู้เชี่ยวชาญที่มีประสบการณ์และความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการสอนเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา จำนวน 3 ท่านและหาค่า

IOC ของผลการประเมินของผู้เชี่ยวชาญ 3 ท่าน เพื่อหาข้อเสนอแนะในการปรับปรุงแก้ไขในเรื่องของการใช้ภาษาให้ชัดเจน การแบ่งเกณฑ์กำหนดพฤติกรรมในแต่ละเกณฑ์จนสามารถใช้งานได้

2.4 นำแบบประเมินความสามารถด้านการแต่งกายที่ได้รับจากผู้เชี่ยวชาญไปปรับปรุง นำไปทำการ try - out กับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางปัญญาของโรงเรียนศูนย์การศึกษาพิเศษ จำนวน 10 คน โดยใช้วิธีสุ่มแบบเจาะจง คัดเลือกนักเรียนที่มีความสามารถด้านการแต่งกาย

2.5 นำผลจากการ try - out มาปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติมดังนี้

ควรมีการสร้างความคุ้นเคยกับเด็กก่อนการประเมินเพราะเด็กจะไม่ให้ ความร่วมมือในกิจกรรมเนื่องจากเด็กไม่คุ้นเคยกับผู้วิจัยจะทำให้ไม่ได้ผลการประเมินที่

2.6 จัดเตรียมแบบประเมินความสามารถด้านการแต่งกายเพื่อใช้จริง

3.3) การวิเคราะห์ข้อมูล

1) หาค่าคะแนนเฉลี่ย (Mean)

2) หาค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation)

4) สรุปผลวิจัยและอภิปรายผล

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยมีความมุ่งหมายในการวิจัยเพื่อเปรียบเทียบและศึกษาความสามารถในการช่วยเหลือตนเองด้านการแต่งกายของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ก่อนและหลังที่ได้รับการฝึกโดยใช้ชุดกิจกรรมการแต่งกายผลการวิเคราะห์ข้อมูลปรากฏในตาราง ดังต่อไปนี้

1. ความสามารถในการช่วยเหลือตนเองด้านการแต่งกายของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาที่ได้รับการฝึกโดยใช้ชุดกิจกรรมการแต่งกาย

1.1 ความสามารถในการช่วยเหลือตนเองด้านการแต่งกายของเด็กที่มีความบกพร่อง ทางสติปัญญาที่ได้รับการฝึกโดยใช้ชุดกิจกรรมการกายจำแนกเป็นรายบุคคล

ตารางที่ 1

นักเรียนคนที่	ความสามารถในการช่วยเหลือตนเองด้านการแต่งกาย				
	คะแนน	ทดลอง	คะแนน	ทดลอง	
		ระดับความสามารถ		ระดับความสามารถ	
1	7	ต้องปรับปรุง	46	ดีมาก	
2	7	ต้องปรับปรุง	47	ดีมาก	
3	8	ต้องปรับปรุง	47	ดีมาก	
4	7	ต้องปรับปรุง	47	ดีมาก	
5	7	ต้องปรับปรุง	48	ดีมาก	
6	7	ต้องปรับปรุง	48	ดีมาก	
7	8	ต้องปรับปรุง	47	ดีมาก	

8	8	ต้องปรับปรุง	48	ดีมาก	
9	9	ต้องปรับปรุง	48	ดีมาก	
10	8	ต้องปรับปรุง	45	ดีมาก	
รวมเฉลี่ย	7.60	ต้องปรับปรุง	47.10	ดีมาก	

จากตารางที่ 1 แสดงว่าก่อนการฝึกการแต่งกายโดยใช้ชุดกิจกรรมการแต่งกายที่เด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา มีความสามารถในการแต่งกายโดยรวมอยู่ในระดับต้องปรับปรุงและพบว่าเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาทุกคนมีความสามารถในการแต่งกายอยู่ในระดับต้องปรับปรุงหลังการใช้ชุดกิจกรรมการแต่งกาย เด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาที่มีความสามารถ ในการแต่งกายโดยรวมอยู่ในระดับดีมาก และพบว่าเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาทุกคนมีความสามารถในการแต่งกายอยู่ในระดับดีมาก 2. เปรียบเทียบความแตกต่างของความสามารถในการช่วยเหลือตนเองด้านการแต่งกายของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาก่อนและหลังการฝึกโดยใช้ชุดกิจกรรมการแต่งกาย

ตารางที่ 2 เปรียบเทียบความแตกต่างของความสามารถในการช่วยเหลือตนเองด้านการแต่งกาย ของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาก่อนและหลังการฝึกโดยใช้ชุดกิจกรรมการแต่งกาย

ความสามารถด้านการแต่งกาย	\bar{X}	S	\bar{D}	SD.	t	P
การสวมเสื้อผ้าหน้ามีกระดุม						
ก่อนการฝึก	4.08	0.67	19.33	1.15	58.00**	.000
หลังการฝึก	23.41	0.79				
การสวมกางเกง / กระโปรง						
ก่อนการฝึก	3.58	0.51	20.16	0.72	97.33**	.000
หลังการฝึก	23.75	0.45				
รวม						
ก่อนการฝึก	7.67	0.65	39.50	1.09	125.86**	.000
หลังการฝึก	47.10	0.94				

จากตารางที่ 2 หลังการใช้ชุดกิจกรรมการแต่งกายทำให้เด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาความสามารถในการช่วยเหลือตนเองด้านการแต่งกายโดยรวมสูงกว่าก่อนการใช้ชุดกิจกรรมการแต่งกายอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01โดยเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา มีความสามารถในการช่วยเหลือตนเองด้านการแต่งกายการสวมเสื้อผ้าหน้ามีกระดุม การสวมกางเกง / กระโปรงมีซิป

และ ตะขอหลังการใช้ชุดกิจกรรมการแต่งกายสูงกว่าก่อนการใช้ชุดกิจกรรมการแต่งกายอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ.01

อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาความสามารถของเด็กที่มีความบกพร่องทางด้านสติปัญญาได้รับการฝึกการแต่งกายด้วยชุดกิจกรรมการแต่งกาย ปรากฏผลดังนี้

เด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาระดับสติปัญญา 50 – 70 อายุระหว่าง 6 – 10 ปีที่ได้รับการฝึกการแต่งกายด้วยชุดฝึกกิจกรรมการแต่งกายมีความสามารถในการแต่งกายสูงขึ้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01เป็นไปตามสมมุติฐานคือ เด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ที่ได้รับการฝึกการแต่งกายด้วยชุดฝึกการแต่งกาย มีความสามารถด้านการแต่งกายที่สูงขึ้นทั้งนี้ สามารถอภิปรายผลได้ดังนี้

1. ความสามารถด้านการแต่งกายของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาระดับสติปัญญา 50 – 70 อายุระหว่าง 6– 10 ปี ทั้งโดยรวม และรายพฤติกรรมที่เพิ่มขึ้นนั้นปัจจัยที่ช่วยส่งเสริมให้เด็กประสบความสำเร็จในการฝึกคือก่อสร้างชุดกิจกรรมการแต่งกายโดยใช้หลักการวิเคราะห์งาน มาแบ่งเนื้อหาขั้นตอนในการฝึกเป็นขั้นตอนย่อยๆ หลายขั้นตอน โดยจัดเรียงเนื้อหาจากง่ายไปหา ยากเพื่อให้ นักเรียนประสบความสำเร็จในกฝนอย่างเห็นได้ชัดาร์ฟี ซึ่งสอดคล้องกับ Hickson et al (1995) ที่กล่าวไว้ว่า หลักการวิเคราะห์งานมักนิยมนำมาใช้กับการฝึกเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาเพื่อให้เห็นการทำงานเป็นรูปธรรมที่ใช้ในๆการฝึกเป็นขั้นซึ่งกลยุทธ์ใน การส่งเสริมแบบแผนการเรียนรู้ และความคิดในด้านความทรงจำความเข้าใจ ตลอดจนการประมวลปัญหาได้ด้วยตนเอง (Hickson et al., 1995) ซึ่งแสดงว่าการวิเคราะห์งานเป็นปัจจัยในการส่งเสริมให้เด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ประสบความสำเร็จในการฝึกทักษะต่างๆ สอดคล้องกับผลการวิจัยของวีรินุตร พูลทองคำ(วีรินุตร พูลทองคำ.2545: บทคัดย่อ)ได้ศึกษา เกี่ยวกับผลจากการใช้ชุดฝึกทักษะการรับประทานอาหารเชิงวิเคราะห์งานกับนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาที่มีความพิการซ้ำซ้อนพบว่าหลังการใช้ชุดฝึกทักษะการรับประทานอาหาร เชิงวิเคราะห์งานนักเรียนที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาที่มีความพิการซ้ำซ้อนมีทักษะการรับประทานอาหารที่สูงขึ้นอยู่ ระดับดีและสอดคล้องกับผลการวิจัยของสันติยา ช่วยหนู (สันติยา ช่วยหนู, 2551)ได้ศึกษาเกี่ยวกับการพัฒนาทักษะการช่วยเหลือตนเองของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา โดยใช้วิธีการวิเคราะห์งานร่วมกับวิธีลูกโซ่ย้อนกลับพบว่าหลังจากใช้วิธีการ สอนแบบการวิเคราะห์งานร่วมกับวิธีลูกโซ่ย้อนกลับเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาสามารถช่วยเหลือตนเองได้

1. การจัดกิจกรรมการเรียนการสอนที่เน้นกระบวนใช้หลักการแบบ 3R's คือ

1.1 Repetition คือการฝึกซ้ำและใช้เวลาฝึกมากกว่าเด็กปกติใช้วิธีหลายๆวิธีในเนื้อหาเดิม

1.2 Relaxation คือการฝึกแบบไม่ตึงเครียด ไม่ฝึกเนื้อหาวิชาเดียวกันเกิน 15 นาทีควรเปลี่ยนกิจกรรมวิชาการเป็นการเล่นร้องเพลงดนตรีเล่นิทานหรือให้เด็กได้ลงมือปฏิบัติจริง

1.3 Routine คือ การฝึกให้เป็นกิจวัตรประจำวันเป็นกิจกรรมที่จะต้องทำเป็นประจำสม่ำเสมอในแต่ละวันการฝึกแบบไม่ตึงเครียดและให้เด็กได้ลงมือปฏิบัติจริงจากสื่อการสอนที่เป็นรูปธรรมเป็นของจริงที่ใช้ในชีวิตป (พีชระจำวันวิทย์เกตุแก่นจันทร์.2562: 15-16) สามารถ ส่งเสริมให้เด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาที่มีความสามารถในการเรียนรู้พัฒนาตนเองในการแต่ง กายได้มากขึ้นซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีการเรียนรู้ของเพียเจท์ที่กล่าวว่าพัฒนาการทางสติปัญญาและความคิดนี้จะเริ่มพัฒนาจากการปฏิสัมพันธ์อย่างต่อเนื่องระหว่างบุคคลกับสิ่งแวดล้อมทฤษฎี พัฒนาการทางสติปัญญาของเพียเจท์เป็นทฤษฎีพัฒนาการทางสติปัญญาของเด็กตั้งแต่แรกเกิด จนกระทั่งถึงวัยพัฒนาการทางสติปัญญาอย่างสมบูรณ์เด็กจะเรียนรู้สิ่งต่างๆรอบตัวโดยอาศัย ขบวนการทำงานที่สำคัญของโครงสร้างทางด้านสติปัญญา คือ ขบวนการปรับเข้าสู่โครงสร้าง (Assimilation) และขบวนการปรับขยายโครงสร้าง (กรรณิการ์ กลิ่นหวาน, 2547) ซึ่งเด็กที่มีความบกพร่องทฤษฎีอายุระหว่าง 6 – 10 ปีที่มีระดับสติปัญญาระหว่าง 50 – 70 ปีมีพัฒนาการใกล้เคียงกับเด็กปฐมวัยที่มีพัฒนาการเรียนรู้โดยการลงมือ ปฏิบัติด้วยตนเองสามารถเชื่อมโยงสิ่งที่ได้สัมผัสเรณูหาที่เกิดขึ้นเรียนรู้ และแก้วยตนเองและการนำเกมการศึกษาลำดับขั้นตอนการแต่งกายในชุดกิจกรรมเป็นการย้ำ กระบวนการต่างๆ ในการแต่ง กายจากรูปธรรมเชื่อมโยงไปยังสิ่งที่นามธรรมเพื่อเป็นการส่งเสริมการเรียนรู้ในขั้นต่อไป (กรรณิการ์ กลิ่นหวาน, 2547) ระหว่างการฝึกการให้การเสริมแรง เมื่อเด็กสามารถ ทำได้อย่างสม่ำเสมอทำให้เด็กรู้สึกภาคภูมิใจในตนเองมีแรงจูงใจในการฝึกและ พัฒนาตนเองตาม ศักยภาพต่อไป

ข้อสังเกตเกี่ยวกับการทำวิจัยครั้งนี้

จากการวิจัยครั้งนี้จะเห็นได้ว่าการฝึกทักษะการช่วยเหลือตนเองด้านการแต่งกายโดยชุดฝึก กิจกรรมการแต่งกาย นอกจากจะพัฒนาทักษะการแต่งกายแล้วยังช่วยพัฒนาเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาในทักษะด้านอื่นๆ คือการให้เด็กได้ฝึกขั้นตอนการสวมเสื้อติดกระดุม เป็นการฝึกสมาธิของเด็กในขณะที่ฝึก เป็นอย่างตักกล่าวคือในขณะที่เด็กกำลังตั้งใจฝึกการติดกระดุม เด็กได้ใช้สมาธิจดจ่ออยู่ก ทำไม่วอกแวก ถูกชักจูงความสนใจได้ง่าย การที่เด็กได้เล่นเกมการศึกษาลำดับขั้นตอนการแต่งกายช่วยให้เด็กได้ใช้ความคิดใน การลำดับขั้นตอนการแต่งกายให้ถูกต้อง เพื่อเป็นการถ่ายโยงความรู้ไปปฏิบัติในชีวิตปร และยังช่วยให้เด็กมีความเพลิดเพลินในการทำกิจกรรม

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรทำการวิจัยเปรียบเทียบความสามารถของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาในทักษะการช่วยเหลือตนเองด้านการแต่งกายด้วยวิธีอื่นๆเพื่อจะได้ทราบว่าวิธีการใดที่จะช่วยให้เด็กสามารถพัฒนาความสามารถในการแต่งกายได้มากกว่า
2. ควรทำการวิจัยเพื่อพัฒนาทักษะการช่วยเหลือตนเองด้านอื่นๆ ที่มีความจำเป็นในการใช้ชีวิตประจำวัน เช่น สุขอนามัยและการขับถ่าย ไกรแปรงฟัน การขับถ่าย การล้างก้น การทำความสะอาดเสื้อผ้า เป็นต้น

3. ในการทำวิจัยกับเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาควรมีการจัดทำสื่อการสอนให้เหมาะสมและเพียงพอต่อจำนวนของเด็กเพื่อเด็กจะได้ไม่ต้องรอในการฝึกนาน เพราะจะทำให้ความสนใจในการทำกิจกรรมลดลง

7) รายการอ้างอิง

- กุลยา ก่อสุวรรณ.(2560). การลดพฤติกรรมซ้ำๆแปลกๆ ของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ในโรงพยาบาลราชานุกูลโดยใช้วิธีการเสริมแรงแบบดีอาร์โอรวมกับการทำให้อยู่หนึ่ง . ปริญญาานิพนธ์กศ.ม. (การศึกษาพิเศษ).กรุงเทพฯ:บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ภายเอกสาร.
- กุลยา ตันติผลาชีวะ.(2564, กุมภาพันธ์).การเสริมทักษะให้เด็กเล็กช่วยเหลือตนเอง.ในวารสารการศึกษาปฐมวัย.2(3): 23 – 35.
- กิติโรจน์ ปันทรนนทกะ (2561). ผลของการใช้ชุดกิจกรรมการสอนคณิตศาสตร์ด้วยหมากรุกไทย ที่มีต่อทักษะการให้เหตุผลทางคณิตศาสตร์ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่4.สารนิพนธ์ กศ.ม. (การมัธยมศึกษา).กรุงเทพฯ:บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. ภายเอกสาร.
- จันทร์เพ็ญ เหล่านรเศรษฐ์.(2562). ผลของการฝึกโดยใช้หลักการวิเคราะห์งานเพื่อพัฒนาทักษะ การทำความสะอาดเสื้อผ้าของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ระดับเขาวนปัญญา 35-50. ปริญญาานิพนธ์กศ.ม. (การศึกษาพิเศษ).กรุงเทพฯ:บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.ภายเอกสาร.
- จินตนา ศิริธัญญารัตน์.(2560). การศึกษาผลการเรียนรู้วิทยาศาสตร์ของนักเรียนระดับ ประกาศนียบัตรวิชาชีพปีที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุดกิจกรรมฝึกทักษะ1 กระบวนการวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี.สารนิพนธ์กศ.ม. (การมัธยมศึกษา). กรุงเทพฯ:บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.ภายเอกสาร.
- เพ็ญพิไล ฤทธาคนนท์. (2560). จิตวิทยาการเรียนรู้ของเด็ก.กรุงเทพฯ:โอ เอส พรินต์ติ้งเฮ้าส์. พวงเพชร พวงค์ สิทธิ.(2559). การศึกษาผลการสอนทักษะทางสังคมของเด็กออทิสติกที่ได้รับการสอน โดยวิธีเรื่องราวทางสังคม.ปริญญาานิพนธ์กศ.ม. (การศึกษาพิเศษ).
- ศรีสมร ทินานนท์.(2561). กระบวนการเรียนการสอนเชิงพฤติกรรมสำหรับผู้ที่มีความบกพร่องทางร่างกายและสติปัญญา (แบบฝึกหัดสำหรับครูผู้ฝึก).กรุงเทพฯ:หน่วยศึกษานิเทศกรรม สามีศึกษา.
- สันติยา ช่วยหนู.(2561). การพัฒนาทักษะการช่วยเหลือตนเองของเด็กที่มีความบกพร่อง ทางสติปัญญาโดยใช้วิธีการวิเคราะห์งานร่วมกับวิธีลูกโซ่ย่อ.ปริญญาานิพนธ์กศ.ม. (การศึกษาพิเศษ).กรุงเทพฯ:บัณฑิตวิทยาลัยมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.ภายเอกสาร.
- American Psychiatric Association. (1994). Diagnostic and Statistical Manual Disorders. Washington. D.C.: American Psychiatric Press.

Duan, J.E. (1973). Individualized Instructional Programs and Materials. Englewood Cliffs, New Jersey: Educational Technology.

Hickson L., Blackman S.L.; & Reis M. E. (1995). Mental Retardation Foundations of Educational Programming. Needham Heights: Simon & Schuster.

Rafalowski, T. H. (1993). Early Intervention. The Conard N. Hilton Foundation: USA.